

Költségmentesség

A költségmentességhez való jog lehetővé teszi az szükséges forrásokkal nem rendelkező személyek számára a bírósági eljárás vagy a jogi képviselő költségeinek fedezését. Költségmentességi rendszerek az Európai Unió (EU) valamennyi tagállamában léteznek a polgári és a büntetőeljárások tekintetében egyaránt.

Képzelen el egy olyan helyzetet, amikor Ön vitában áll valakivel a saját országában vagy külföldön, és bírósághoz szeretne fordulni az ügyben, vagy amikor a másik fél indított eljárást Önnel szemben, és Önnek védekeznie kell. Képzelve el, hogy Önt saját országában vagy külföldön bűncselekménnyel vádolják, és nem áll módjában jogi tanácsot kérni és/vagy a büntetőbíróság előtti jogi képviselőt igénybe venni. Mindezekben a helyzetekben Ön költségmentességet igényelhet.

A költségmentességhez való jogot az alábbi dokumentumok rögzítik:

- az [emberi jogok európai egyezménye \(EJEE\)](#) – az egyezmény 6. cikke (3) bekezdésének c) pontja biztosítja a védőhöz való jogot, ha a vádlott nem rendelkezik elegendő pénzügyi eszközökkel a védő díjazására, és amennyiben az igazságszolgáltatás érdekei ezt követelik meg, a hivatalból és ingyenesen kirendelt ügyvédhez való jogot.
- az [Európai Unió Alapjogi Chartája](#) – a Charta 47. cikke úgy rendelkezik, hogy azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

Költségmentesség polgári eljárásban

Nemzeti jogviták

Költségmentességi rendszer az EU valamennyi tagállamában létezik. Ha Ön vitában áll egy céggel, valamely szakemberrel, munkáltatóval vagy más személlyel az Ön **lakóhelye szerinti országban**, és nem rendelkezik elegendő anyagi eszközökkel a bírósági eljárás költségeinek fedezésére, költségmentességet kérhet a vonatkozó nemzeti szabályozásnak megfelelően.

A költségmentesség nemzeti rendszereinek összehasonlítása azonban azt mutatja, hogy alapvető különbségek vannak a tagállamok között a költségmentességi rendszerek filozófiája, szervezete és kezelése terén. A rendszerek filozófiáját illetően úgy

tűnik, egyes tagállamokban a költségmentesség tágabb értelemben vett célja, hogy általános jelleggel elérhetővé tegye a jogi szolgáltatásokat és biztosítsa az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, míg más tagállamokban költségmentesség csak a legszegényebbeknek nyújtható.

Részletesebb tájékoztatásért kattintson [ide](#) (link a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat e témával foglalkozó oldalaira. MEGJEGYZÉS: mivel a tartalom hamarosan átkerül az európai igazságügyi portálra, ezeket az oldalakat fokozatosan megszüntetjük. Előfordulhat tehát, hogy egyes oldalakon elavult adatok találhatók.)

Határon átnyúló jogviták

Ha Ön **külföldön** vitában áll egy céggel, valamely szakemberrel, munkáltatóval vagy más személlyel, és nem rendelkezik elegendő anyagi eszközökkel a bírósági eljárás költségeinek fedezésére, a határon átnyúló jogviták esetében alkalmazandó költségmentességet kérhet.

A polgári és kereskedelmi ügyekben a költségmentességhez való hozzáférés megkönnyítése érdekében a Tanács elfogadta a határon átnyúló jogviták esetén alkalmazandó költségmentességről szóló [irányelvet](#).

Az irányelv kiterjed a bírósági eljárás megkezdését megelőző jogvita lezárására irányuló, a pert megelőző tanácsadásra; a perindítással kapcsolatos jogi tanácsadásra és a bíróság előtt ügyvéd általi képviseletre, valamint az eljárási költségekkel kapcsolatos könnyítésre vagy az azok alóli mentességre.

Ahhoz, hogy határon átnyúló ügyben költségmentességet kapjon, ki kell töltenie a költségmentesség iránti kérelmek céljára rendszeresített megfelelő formanyomtatványt. Az irányelv két formanyomtatványról rendelkezik: a költségmentesség iránti kérelmekre vonatkozó, valamint a költségmentesség iránti kérelmek továbbítására vonatkozó formanyomtatványról.

Költségmentesség büntetőeljárásban

A tagállamok saját jogszabályaikban határozzák meg, hogy a joghatóságuk alá tartozó büntetőeljárásokban milyen módon biztosítanak költségmentességet. A jövőben az Európai Igazságügyi Portál részletes információkkal fog szolgálni e témában.

A határon átnyúló ügyekre vonatkozóan jelenleg nincs uniós jogi szabályozás.

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Utolsó frissítés: 18/01/2019